

Vammaisfoorumi ry
Handikappforum rf
Finnish Disability Forum

Vammaisfoorumin lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Vastaanottaja: Sosiaali- ja terveysvaliokunta
Asia: HE 50/2025 vp
Ajankohta: 16.9.2025 klo 10

Vammaisfoorumi kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen lausunto valiokunnalle koskien maassa oleskelevien henkilöiden terveydenhuoltoa. Viittaamme tammikuussa 2025 antamaamme lausuntoon.

Vaikka esityksessä on huomioitu vammaisten henkilöiden asema ja arvioitu esityksen vaikutuksia heille, olemme edelleen huolissamme vaikutuksista vammaisiin maahanmuuttajiin, jotka ovat erityisen haavoittuvassa asemassa oleva ryhmä johtuen heidän erityisten lääketieteellisten, sosiaalisten ja tuen tarpeistaan. Vammaiset henkilöiden terveydentila vaatii usein jatkuvaa ja ennaltaehkäisevää hoitoa, eikä heidän kiireettömän hoidon tarvettaan tulisi arvioida samoin perustein kuin muillakin henkilöillä.

Vammaisfoorumi haluaa tuoda esiin, että esityksessä tulisi huomioida selkeä ero terveiden ja tilapäisiä terveysongelmia omaavien laittomien ulkomaalaisten sekä vammaisten ja pitkäaikaissairaiden laittomien ulkomaalaisten välillä. Laittomasti maassa oleskelevilla vammaisilla ja pitkäaikaissairauksista kärsivillä henkilöillä on erityistarpeita, jotka eroavat huomattavasti tilapäisiä terveysongelmia omaavien henkilöiden tarpeista. He voivat tarvita jatkuvaa hoitoa ja pitkäaikaista tukea ja hoitoa, joka on olennainen osa heidän elämänlaatuaan ja terveyttään. Vammaiset henkilöt tarvitsevat usein säännöllistä ja erityistä hoitoa, jonka viivästyminen voi johtaa monimutkaisempiin ongelmiin myöhemmin.

Suomi on sitoutunut YK:n vammaissopimukseen, joka korostaa syrjimättömyyttä ja yhtäläistä oikeutta palveluihin, mukaan lukien terveydenhuolto. Tämän lakimuutoksen vaikutukset olisivat ristiriidassa Suomen kansainvälisten velvoitteiden kanssa.

Haluamme myös muistuttaa siitä, että terveydenhuollon ammattilaisilla on velvollisuus tarjota hoitoa lääketieteellisten tarpeiden perusteella, ei potilaan oikeudellisen aseman mukaan.

Esityksessä ei tulisi tehdä yleistyksiä, jotka voisivat johtaa siihen, että vammaiset ja pitkäaikaissairaat jäävät vaille tarvitsemaansa hoitoa. Näiden henkilöiden kohdalla hoidon kieltäminen voi aiheuttaa vakavia, pitkäaikaisia ja jopa elämänlaatua merkittävästi

heikentäviä seurauksia. Esitämme, että laissa tulisi määritellä selkeästi vammaiset maahanmuuttajat erityistä suojaa ja hoitoa tarvitseväksi ryhmäksi, riippumatta heidän oleskeluoikeudestaan.

Vammaisfoorumi ry

Maija Aatelo
varapuheenjohtaja

Anni Kyröläinen
pääsihteeri
p. 045 217 4936
anni.kyrolainen@vammaisfoorumi.fi

[Vammaisfoorumi](#) on 29 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.

[Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma](#) edistää vammaisten ja pitkäaikaissairaiden maahanmuuttajien oikeuksia ja yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia suomalaisessa yhteiskunnassa. Vammaisjärjestöt antavat mielellään asiantuntemuksensa käyttöön myös vammaisia maahanmuuttajia koskevissa asioissa. Vammaisuus koskettaa monia maahanmuuttajataustaisia, varsinkin pakolaistaustaisia ihmisiä, jotka tulevat Suomeen erilaisilta konfliktialueilta ja osa oleskelee maassa laittomasti.

Lisätietoja:

Kehittämispäällikkö Mahmoud Hassan
Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma
p. 044 9016 101, mahmoud.hassan@tukikeskushilma.fi